

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO

ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚČTOVNÍCTVO – PODSTATA, ZÁKLADNÉ POJMY, PRÁVNÁ ÚPRAVA ÚČTOVNÍCTVA A MAJETOK FIRMY A JEHO ZLOŽENIE

Krúžok podnikateľských zručností

ING. JANA KLEMENTOVÁ

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

ÚČTOVNÍCTVO

- ⊙ najucelenejší ekonomický informačný systém
- ⊙ spôsob vyjadrovania v účtovníctve – peňažné jednotky (€) – niekedy aj neurálne jednotky

PREDMET ÚČTOVNÍCTVA

- ⊙ sledovať stav a pohyb majetku, ZK majetku a záväzkov
- ⊙ sledovať vznik P a V (JÚ)
- ⊙ sledovať vznik V a N (PÚ)
- ⊙ zistiť výsledok hospodárenia ÚJ k 31.12.
- ⊙ podať daňové priznanie (FS) k 31.12.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

- ⊙ najvýznamnejší ekonomický ukazovateľ vo firme
- ⊙ rozdiel medzi P a V (JÚ)
- ⊙ rozdiel medzi V a N (PÚ)

PÚ → VH = výnosy – náklady

JÚ → VH = príjmy - výdavky

DRUHY VH

- ◎ zisk -> JÚ ($P > V$); PÚ ($V > N$)
- ◎ strata -> JÚ ($P < V$); PÚ ($V < N$)
- ◎ neutrálny (nulový) -> JÚ ($P = V$); PÚ ($V = N$)

ÚČTOVNÍCTVO SA MUSÍ VIESŤ (VLASTNOSTI)

- ◎ správne
- ◎ úplne
- ◎ zrozumiteľne
- ◎ preukázateľne
- ◎ trvalosť účtovných záznamov

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

ÚČTOVNÉ OBDOBIE

- ⦿ časový úsek, za ktorý sa zisťuje VH

Druhy účtovných období:

- kalendárny rok (od 1.1. – 31.12.)*
- hospodársky rok (napr. od 1.4. – 31.3.)*

Poznámka: FO podnikatelia (SZČO) – len kalendárny rok!

ÚČTOVNÉ PRÍPADY

- a) *hospodárske operácie* – čiastkové zmeny
v dôsledku podnikateľskej činnosti ÚJ
- b) *účtovné operácie* – vyplývajú z metodiky
účtovníctva

ÚČTOVNÉ SÚSTAVY

a) sústava podvojného účtovníctva

a) sústava jednoduchého účtovníctva

ÚČTOVNÉ JEDNOTKY

- a) všetky právnické osoby – sídlo v SR (a.s.; s.r.o.; družstvá)
- b) zahraničné osoby (právnické a fyzické) podnikajúce v SR
- c) fyzické osoby, ktoré podnikajú alebo uskutočňujú zárobkovú činnosť

PRÁVNICKÉ OSOBY

- a) kapitálové (a.s.; s.r.o.)
- b) osobné obchodné spoločnosti (v.o.s.; k.s.)
- c) družstvá
- d) štátne podniky

PRÁVNÁ ÚPRAVA ÚČTOVNÍCTVA

Zákony, opatrenia upravujúce účtovníctvo v SR

- legislatívna úprava účtovníctva
- Opatrenie MF SR - Postupy pre vedenie podvojného účtovníctva (skrátенý názov)
- Opatrenie MF SR – Postupy pre vedenie jednoduchého účtovníctva (skrátенý názov)

Základná právna norma (zákon) upravujúca podvojnú aj jednoduchú účtovníctvo je **Zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z.z.**

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

ĎALŠIE ZÁKONY UORAVUJÚCE (DO URČITEJ MIERY) ÚČTOVNÍCTVO

- ◉ Zákon o dani z príjmov č. 595/2003 Z.z. (priama daň)
- ◉ Zákon o DPH č. 222/2004 Z.z. (nepriama daň)
- ◉ Obchodný zákonník č. 513/1991 Z.b.
- ◉ Zákoník práce č. 311/2001 Z.z.
- ◉ Zákon o dani z motorových vozidiel č. 361/2014 Z.z.
- ◉ Zákon o živnostenskom podnikaní č. 455/1991 Z.b.
- ◉ Občiansky zákonník č. 40/1964 Z.b.
- ◉ Zákon o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z.
- ◉ Zákon o zdravotnom poistení č. 580/2004 Z.z.
- ◉ Zákon o minimálnej mzde č. 663/2007 Z.z.
- ◉ Zákon o náhrade príjmu pri dočasnej PN zamestnanca č. 462/2003 Z.z.
- ◉ Zákon o cestovných náhradách č. 283/2002 Z.z.
- ◉ Zákon o SF č. 152/1994 Z.z.
- ◉ Zákony o spotrebných daniach (nepriame dane)

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

MAJETOK A JEHO ČLENENIE

- majetok -> predmet účtovníctva

Podstata majetku (pojem)

- obchodný majetok – všetok majetok vložený podnikateľom do firmy s cieľom podnikat' s ním, zveľaďovať ho a hospodárne s nim vynakladať
- vyjadrenie hodnoty majetku -> v peňažných jednotkách

Členenie majetku z časového hľadiska

- a) *krátkodobý majetok*
- b) *dlhodobý majetok*

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

KRÁTKODOBÝ MAJETOK (KM) - PODSTATA

- ⦿ použitie do jedného roka
- ⦿ zvyčajne sa spotrebúva naraz
- ⦿ v neustálom pohybe

Členenie KM:

- zásoby*
- KFM*
- krátkodobé pohľadávky*

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

KRÁTKODOBÝ MAJETOK (KM)

1. Zásoby (suroviny)

- materiál
- tovar
- výrobky
- NV
- polotovary vlastnej výroby
- zvieratá (na spotrebu, mláďatá, vo výkrme)

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

KRÁTKODOBÝ MAJETOK (KM)

2. KFM

- ⦿ peňažné prostriedky v hotovosti
- ⦿ PP na bankovom účte (do 1 roka)
- ⦿ ceniny (poštové známky, stravné lístky, stravné poukážky)
- ⦿ krátkodobé cenné papiere (do jedného roka, napr. akcie, dlhopisy)

KRÁTKODOBÝ MAJETOK (KM)

3. Krátkodobé pohľadávky

- ⦿ splatnosť do jedného roka
- ⦿ pohľadávka -> nárok firmy na platby voči dlžníkom (odberateľom)

DLHODOBÝ MAJETOK (DM) - PODSTATA

- a) *dlhodobý nehmotný majetok (DNM)*
- b) *dlhodobý hmotný majetok (DHM)*
- c) *dlhodobý finančný majetok (DFM)*
- d) *dlhodobé pohľadávky (DPo)*

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

DLHODOBÝ MAJETOK (DM) - PODSTATA

1. DNM

- nehmotný charakter
- doba používania dlhšia ako 1 rok
- vstupná cena vyššia ako 2 400 €
- napr. softvér, oceníteľné práva, aktivované náklady na vývoj, a. i.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

DLHODOBÝ MAJETOK (DM) - PODSTATA

2. DHM

- hmotný charakter
- doba používania dlhšia ako 1 rok

Patria tu:

- stavby (bez ohľadu na vstupnú cenu), napr. výrobné haly, vodovody, cesty, a. i.
- samostatné hnutelné veci alebo ich súbory – ocenenie vyššie ako 1 700 €
- pozemky (bez ohľadu na vstupnú cenu) – napr. poľnohospodárske pozemky, lúky, lesy, a.i.
- umelecké diela a zbierky a predmety z drahých kovov (bez ohľadu na vstupnú cenu) – napr. obrazy
- zvieratá, napr. plemenné zvieratá, dostihové kone, záprahové zvieratá
- ostatný DHM

DLHODOBÝ MAJETOK (DM) - PODSTATA

3. DFM

- finančný charakter
- firma ho nepoužíva na svoju prevádzku
- vkladá doň svoj kapitál s cieľom dosiahnuť finančný výnos
- držba dlhšia ako 1 rok

Patria tu:

- cenné papiere a podiely (majetkové a dlhové)
- dlhodobé pôžičky inému subjektu
- umelecké diela, predmety z drahých kovov, pozemky (dlhodobé uloženie voľných peňažných prostriedkov)

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

DLHODOBÝ MAJETOK (DM) - PODSTATA

4. Dlhodobé pohľadávky (DPo)

- ⦿ splatnosť dlhšia ako 1 rok
- ⦿ predstavujú nárok firmy na platby voči dlžníkom (napr. leasingové spoločnosti)

OCEŇOVANIE MAJETKU

- ⊙ vyjadrenie jeho hodnoty v peniazoch
- ⊙ dlhodobý majetok sa eviduje vo vstupnej cene (VC)
- ⊙ VC -> celková cena pri jeho obstaraní (vo VC sa eviduje DM v účtovníctve až do doby vyradenia!)

OCEŇOVANIE MAJETKU - DRUHY CIEN

Podľa zákona o účtovníctve

Podľa spôsobu obstarania KM a DM -> druhy cien:

- a) **obstarávacia cena (OC)** – nakúpený majetok
- b) **reprodukčná obstarávacia cena (ROC)** – darovaný majetok
- c) **vlastné náklady (VN)** - vyrobený vo vlastnej réžii
- d) **menovitá hodnota (MH)** – peňažné prostriedky, ceniny, pohľadávky pri ich vzniku, cenné papiere, a. i.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

OCEŇOVANIE MAJETKU - DRUHY CIEN

1. Obstarávacia cena (OC) – podstata, tvorba

- OC sa oceňuje majetok obstaraný kúpou
- OC je tvorená dvomi zložkami:

a) cena majetku

b) obstarávacie náklady (napr. preprava, poistné, montáž, a. i.)

OC = cena majetku + náklady spojené s obstaraním

PRIESTOR PRE OTÁZKY A DISKUSIU

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ!